

KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENTET
Postboks 8112 DEP
0032 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Christen Ness, 48174351

Skjønnsmidler - forslag til koronakompensasjon 2022, Innlandet

Statsforvalteren i Innlandet viser til brev av 21.11.2022 fra Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD), vedrørende skjønnsmidler- forslag til koronakompensasjon.

Bakgrunn

Da covid-19 for alvor igjen begynte å spre seg i desember 2021, satt det kommunenes beredskaps- og helsepersonell under nytt press. Tall fra FHI viser at ca 64 000 personer i Innlandet ble smittet i første halvår 2022, som utgjør ca 17% av befolkningen. Antallet er antagelig høyere ettersom en systematisk smitteregistrering ikke fant sted. De registrerte smittetallene viser et høyt smittetrykk i både byene og tettstedene, men det er stor variasjon mellom kommunene. Andelen smittet av befolkningen i de enkelte kommunene varierer fra 4,4% til 27,8%. De befolkningsmessig minste kommunene fordeler seg over hele spekteret, og har både det høyeste og laveste smittetrykket. De store byene fordeler seg blant de 16 med høyest smittetrykk, men kun Gjøvik, med 22,1%, er blant de fem med høyest.

KS avtalen

I desember 2021 inngikk KS en avtale med arbeidstakerorganisasjonene i kommunene. Kort oppsummert sikret den arbeidstakerne minst en fordobling av betalingen for overtidsarbeid, og i flere tilfeller økte utbetalinger for merarbeid under koronapandemien. Avtalen skulle gjelde fra 20. desember 2021 til og med april 2022. De fleste kommunene i Innlandet tok avtalen i bruk. En generell tilbakemelding fra disse var at avtalen påførte dem store ekstra kostnader. Det var 25 av 46 kommuner som rapporterte tilbake til oss hva den faktisk kostet. Med bakgrunn i de tallene vi har mottatt, utgjør dette minimum 30% av totalkostnadene.

Bruken av avtalen varierte mellom kommunene, og forskjellene i kostnadsnivået er stort. Spesielt mellom de minste og største kommunene, men også mellom de største. Enkelt av de med høyest kostnadsnivå benyttet den blant annet til å kompensere sine ledere som hadde jobbet mye ekstra med covid-19 de siste årene. Det ble gjort i forståelse med KS. Sammen med merbetalingene til øvrige ansatte, har dette bidratt til et høyt kostnadsnivå per første halvår i 2022.

En sammenligning med 2021 viser også en kraftig økning i andelen de variable lønnskostnadene utgjør av totalkostnaden, fra 42% i hele 2021 til 68% for første halvår i 2022.

Kommunenes kostnader

Kommunenes regnskaper viser svært høye tall for første halvår. I forhold til 2020 og 2021 utgjør helse og omsorg en større andel av totalkostnaden i 2022. Kostnadene i denne sektoren har økt gradvis, fra 71% i 2020 til 80% i 2022. Kostnader knyttet til skole viser en tilsvarende utvikling, men er noe mindre. De øvrige sektorene har en nedgang.

Samtidig har vi etter møter med enkelte kommuner kjennskap til at de fremdeles har kostnader knyttet til covid-19. I fordelingen av skjønnsmidlene har vi tatt noe hensyn til dette.

Fordeling av skjønnsmidlene

Innlandet ble tildelt 335,3 mill. kr fra KDD over rammetilskuddet, og 100 mill. kr i skjønnsmidler. Fordelingen fra KDD ble basert på antall innbyggere, og et fast tilskudd per innbygger som varierte mellom fylkene.

Vi har som tidligere år bedt kommunene i Innlandet om å registrere koronarelaterte kostnader som et eget prosjekt i sine regnskaper. Gjennom pandemien har vi observert at det er store forskjeller i hvordan kommunene har utgiftsført merutgiftene. De innrapporterte utgiftene gir god informasjon om forskjeller i kostnadsnivået, og hvordan den enkelte kommune har håndtert pandemien. Den største forskjellen ligger i hva som er tatt med av nødvendige merutgifter i regnskapsføringen. Vi ser at det er en viss usikkerhetsmargin ved den enkelte kommunes rapporterte tall.

I fordelingen av skjønnsmidlene har vi lagt til grunn deres innrapporterte regnskaper, og vurderte disse opp mot KDDs kompensasjon. For Innlandet sett under ett dekket tildelingen fra KDD kommunenes regnskapsførte utgifter, og de fleste ble kompensert i forhold til sine kostnader. Vi har av den grunn fordelt skjønnsmidlene slik at, med to unntak, alle kommunene nå har blitt fullt ut kompensert, og i tillegg har noe midler til å dekke kostnader som påløper etter 30. juni.

De to kommunene som ikke ble kompensert fullt ut har registrert svært høye kostnader i forhold til sammenlignbare kommuner. Etter møter med disse to har vi ingen grunn til å tro at de har registrert kostnader utover de føringer vi har gitt. Den ene har brukt KS avtalen til å kompensere ledere for det økte arbeidspresset de har stått under siden 2020, og som de ikke tidligere har blitt kompensert for. Skjønnsmidlene er ikke tilstrekkelige til å dekke dette fullt ut. Disse to kommunene mottar 32,8% av skjønnsmidlene, uten at de da får dekket sine regnskapsførte kostnader.

Vi har også vært i dialog med sammenlignbare kommuner som viser at regnskapstallene de har rapportert inn til oss er noe mangelfulle. Det har av nevnte årsaker også blitt benyttet noe skjønn med bakgrunn i den informasjonen vi ellers har mottatt fra kommunene.

Oppsummert

Regnskapstallene for kommunene i Innlandet viser en totalkostnad på 400,2 mill. kr. I vår dialog med flere av de større kommunene fremkommer det høyere tall som ikke har blitt rapportert i regnskapene. Kommunene trakk blant annet frem usikkerheten om kostnadene ville bli kompensert, og dermed behovet for å registrere kostnadene på eget prosjekt. Vi har derfor grunn til å anta at de innrapporterte tallene ikke reflekterer det totale kostnadsnivået.

Med KDDs fordeling over rammetilskuddet, fikk de fleste kommunene dekket sine regnskapsførte kostnader for første halvår 2022. Skjønnsmidlene har blitt brukt til å kompensere kommuner med merutgifter utover KDDs tildeling. Det ble i vår fordeling også lagt til grunn at enkelte har underrapportert sine kostnader, og eventuelle utgifter som påløper ut året.

To kommuner fikk ikke dekket sine kostnader fullt ut, men mottar likevel mer enn 30% av skjønnsmidlene.

Med hilsen

Anne Kathrine Fossum (e.f.)
kommunal- og samordningsdirektør

Christen Ness
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent